

Grafika szigorlati spec. tételek(2024-től)

„A” tételsor

1. A papír

papirusz, pergamen, kódex

- a papír rövid története,
- a kínai papír anyaga és jellemzői,
- az arab papír anyaga és jellemzői,
- az európai papír anyaga és jellemzői,
- merített papír és vízjel,
- gépi papírok – fatartalom,
- szakítószilárdság, a papír mérete és súlya, csomagolása

2. A magasnyomás

- a fametszet típusai (lapdúc és harántdúc),
- az európai és japán fametszet,
- a linóleum és a fametszés szerszámai és nyomtatása.

3. A mélynyomás

- nielló technika,
- a mélynyomás anyagai és szerszámai
- a mechanikus eljárások típusai, azok jellemzői
- a maratott eljárások típusai és jellemzői, maróanyagok

4. A könyomtatás

- a litográfia rövid története,
- technikája, fajtái, szerszámai és anyagai
- mutasson be ismert műveket

5. A szerigrafia

- ismertesse működési elvét
- anyagait, eszközeit
- mutasson be ismert műveket

6. A grafikai lapok hitelesítése - grafikai szabályozó

- a sokszorosított és egyedi grafikai nyomatok szabályos jelölése
- a nyomtatás és a papír viszonya
- nemzetközi rövidítések

7. Milyen lehetőségek vannak a többszínnyomásos grafika készítésére magasnyomó dúcgal?

- hasonlítsa össze őket
- illesztés és a színek sorrendje

8. Mutassa be a monotípiá technikát és a kivitelezés lehetőségeit.

9. A könyvnyomtatás jelentősége - megvalósítója.

- ősnymtatványok
- európai "feltalálása"

10. A grafikai műhely veszélyei - veszélyforrások és a biztonságos munkavégzés speciális szabályai, a védekezés eszközei.

Szakirodalom:

- Szenteczki Csaba: A nyomtatott grafika története és technikái. Műszaki Könyvkiadó, 2003, ISBN 963-16-2903-1
- Sárközi Róbert: A grafikai technikák - Tan-Grafix Kiadó, Budapest, 1997, isbn: 9639091057
- Havas Lujza: A művészi grafika technikái - Corvina, Budapest, 1986, isbn: 963-13-1717-X
- Zala Tibor: A grafika története - Tan-Grafix Kiadó, Budapest, 1997, isbn: 963-9091-04-9
- Nagy László: A grafikai szitanyomás - témavezető: Balla Dóra, MOME Doktori Iskola, 2017

„B” tételsor

1. Mutatssa be a klasszikus stílusú kiadvány jellemzőit! Mely műjajokban őrzí stílusjegyeit a kortárs tervezésben is?

(Tükör, margó, tördelési rend: tömbösített szedés, hierarchia, tipográfiai és a felhasznált betűtípusok tulajdonságai (talpas/serif fontok pl.: oldalankénti asszimmetria – oldalpár szimmetria, klasszikus arányok, statikus egyensúly).

(pl.: regény, oklevelek, esküvői meghívók)

West, Suzanne (1998): Stílusgyakorlatok. A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése. UR kiadó ISBN: 9639140031

West, Suzanne (1998): Stílusgyakorlatok. A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése. UR kiadó ISBN: 9639140031

Serfőző Péter (2022): Tipográfia. Brandguide Universe Kft. ISBN: 9786150131412

2. Magyarázza el a következőes oldalméret és laptükör arányrendszerét összefüggéseit, szóban és szerkezeti rajzban egyaránt!

(Consistent Correlation Between Book Page and Type Area) Jan Tschichold/Rosarivo kilencosztású módszere alapján!

Tschichold, Jan (1991): The Form of the Book. Essays on the Morality of Good Design. Lund Humphries, London

Figure 6. Division of height and width of a page into nine parts, following Rosarivo's construction. Like Figure 5, this involves a 2:3 page proportion. The end result is congruent with Figure 5; only the methods differ. This proved to be the canon used by Gutenberg and Peter Schöffer. // 6. ábra: Egy oldal magasságának és szélességének felosztása kilenc részre Rosarivo konstrukciója szerint. Az 5. ábrához hasonlóan ez is 2:3 oldalarányt jelent. A végeredmény megegyezik az 5. ábrával; csak a módszerek különböznek. Ezen az arányrendszeren alapult Gutenberg és Peter Schöffer kánonja is.

West, Suzanne (1998): Stílusgyakorlatok. A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése. UR kiadó ISBN: 9639140031

Serfőző Péter (2022): Tipográfia. Brandguide Universe Kft. ISBN: 9786150131412

3. Foglalja össze a modern stílusú oldaltervek jellemzőit! Mely műjajokban meghatározó a stílus a kortárs tervezésben?

(asszimmetria, white space, talp nélküli/sans serif (groteszk) betűtípusok balra zárt, szabadsoros szedéssel, a felületet arányos szegmensekre felosztó modulhálóra (grid) alapoz, aszimmetria, kontraszt, non-linearitás, egyszerűsítés, funkcionalitás, 45–90 karakter soronként)

(pl.: magazinok, arculati kézikönyvek, műszaki- és technológia arculatai)

West, Suzanne (1998): Stílusgyakorlatok. A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése. UR kiadó ISBN: 9639140031

Samara, Timothy (2018): A grafikai tervezés kézikönyve. Elemek, összefüggések és szabályok Scolar kiadó ISBN 978-963-244-600-4

Samara, Timothy (2023): Making and Breaking the grid. 3rd edition, Rockport Publishers

4. Elemezd az illusztráció szerepét egy szabadon választott termékcsomagolás(terv) esetében! Milyen formai- és technológiai eszközökkel lehet egy termékcsomagolás családot megalkotni?

(prémium- általános- és egyedi design mutációk)

(vetoros kontra pixelgrafika, színmutációk, egyedi és limitált szériák, exkluzív/kreatív megoldások: stancolás (egyedileg körbevágott címkeforma), direkt színek, arany, ezüst – pl.: Unicum, Vylyan: Classicus – Prémium – Válogatás – Variáció + Bogyólé)

https://vinoteka.vylyan.hu/?gclid=CjwKCAjwjOunBhB4EiwA94JWsDpln8l0rxjlfidZAJmjYWu6mGfvcT0b0sNJaB4RxeDUwwTbIs-G4xxoCxN4QAvD_BwE

Grip – Chicago (2013): Best practices for graphic designers: packaging. An essential guide for implementing effective package design solutions. Rockport kiadó ISBN: 978-1-59253-813-3 – <https://hologrip.com/about>

Herriot, Luke (2008): Csomagolás és design 1-2. Scolar kiadó ISBN: 9789632440057

Williams, Robin (2006): Tervezz bátran. (2., javított kiadás). Scolar kiadó ISBN: 9789632443959

Grip – Chicago (2013): Best practices for graphic designers: packaging. An essential guide for implementing effective package design solutions. Rockport kiadó ISBN: 978-1-59253-813-3 – <https://hologrip.com/about>

5. Foglalja össze egy ismert tervezési rendszeren belül (design system) a formák, színek, tipográfia, fotográfia és az illusztráció szerepét a vizuális kommunikációban! Mondj példát konzisztens (következetes, szigorú pl.: München, Olimpia 1972., Audi) és flexibilis (rugalmas pl: Nike, Google) megközelítésre is!

Wheeler, Anita (2018): Designing Brand Identity. An essential guide for the entire branding team. 5th Edition. Wiley

Serfőző Péter (2023): Branding és a vizuális válasz. Brandguide Universe Kft. ISBN: 9786150094526

6. Mutassa be két ismert és konkurens márka designkritikai elemzésén keresztül a vizuális design szerepét a kommunikációjukban!

(pl.: Burger King és McDonald's: emblémák, céges színek, tipográfia, design evolúció, termécsomagolások, enteriőrök, vizuális kommunikáció, "termékmilió" „(a termékmilió) az életvilágot kiteljesítő tárgyak, tevékenységek, szolgáltatások és környezetek összessége” Guy Julier), "háromdimenziós kultúra": taktilis, vizuális, textuális (Scott Lash): kommunikációs stílus-felületek-korosztály, reklámeszközök

Lash, Scott (2002): Critique of Information. London, Sage – 149. In. Disegno I. évfolyam 1. szám – 18. o.

7. Foglalja össze a reszponzív tervezés jellemzőit! Említs néhány magyar és nemzetközi pozitív példát! Mit jelent a "mobile first" kifejezés?

(eszközre optimalizált, rugalmas tervezés, a funkcionalitás és a felhasználói élmény megőrzése minden eszközön pl.: mobil – tablet – asztali monitor

A tervezés a mobiltelefon felbontásából indul ki és onnan terjed át a nagyobb eszközökre)

(pl.: Balkon.art, awwwards.com, mome.hu., whitney.org – nem reszponzív: Coospace)

Samara, Timothy (2023): Making and Breaking the grid. 3rd edition, Rockport Publishers